

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat, **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

S U M A R

- *Lui Oscar N. Nicolescu*, de Const. G. Rătescu, președinte la Inalta Curte de Casație;
- *In atenția Facultăților de Drept. Institutul clinic de jurisprudența de la Paris*, de Prof. Aurelian Ionașcu;
- *Dreptul de opoziție contra sentințelor date de Trib. cu apel și recurs*, de Petre Popescu, magistrat asistent la Inalta Curte de Casație cu gradul de consilier;
- *Un adaus și un răspuns*, de C. Teodorescu, Pro-Decanul Baroului Chișinău;
- *Problema economico-financiară modernă*. Soluțiuni, de avocatul N. Ștefănescu-Iacint;
- *Propagandă pentru emanciparea magistraturii. Victimele justiției*, de Traian R. Scriban;
- *Noul proiect de lege falimentară. Administrația falimentului. Despre Curator*, de Petru N. Ionescu, judecător Sindic Trib. Brăila;
- *Comentarii de Drept procedural penal*, de Smarand Constantinescu, judecător de instrucție Trib. Olt;

JURISPRUDENȚE:

- Inalta Curte de Casație și justiție s. I: *Ministerul Muncii cu Mircea Pella* (Daunele contractuale sunt datorite numai în măsura în care prejudiciul există. Art. 1084 c. civil);
- *Idem: Ministerul Armatei cu Pavel Vârticeanu* (Ofișerii activi au proprietatea gradului. Cum se pierde gradul? Pedepse penale fără pierdere gradului. In ce măsură ofișerul care a executat pedeapsa are dreptul la soldă în timpul executării și posterior ei). Informațiuni.

Lui Oscar N. Nicolescu

Inflexibila dispozițiune din legea de organizare judecătorească a limitei de vârstă la 21 Octombrie 1930, a îndepărtat din millocul nostru, pe iubitul nostru șef de până atunci — pe Oscar N. Nicolescu — în plină vigoare fizică și în întreaga strălucire a facultăților sale intelectuale.

In calitate de fost colaborator al său îmi iau permisivul, acum când s'a împlinit un an de la plecarea sa

dintre noi, ca pe această cale, odată cu regretele ce am simțit că ne părăsește — să-i exprim sentimentele mele de căldură și sinceră prietenie, de stimă și admirațiune, încredințându-l că aceste sentimente, și de acum înainte vor rămâne din parte-mi aceleași.

Oscar Nicolescu, care în funcțiunile ce a ocupat a fost întotdeauna la înălțimea datoriei ca și a succesului, a terminat cu demnitate o frumoasă carieră.

Nu-mi aparține mie de a trasă fecunda carieră a acestui distins magistrat — și a arată funcțiunile ce a ocupat în magistratura țării, timp de 42 ani, de altfel aceasta este de toți știută — și apoi sunt convins că cunoscuta sa modestie s'ar resimți.

Voi încerca însă să arăt în câteva cuvinte, **impresiunile mele personale despre d-sa și opera ce a desăvârșit**, impresiuni căpătate atât în răstimpul celor 7 ani, cât am colaborat cu d-sa la secțiunea II-a a acestei Inalte Curți — al cărui succesor am avut cinstea să fiu — cât și după aceasta în timpul cât d-sa a ocupat înalta demnitate de Prim președinte al Inaltei Curți.

Muncitor neobosit, jurisconsult stăpânind știința dreptului, abil redactor de deciziuni, nici o muncă nu era mai presus de forțele sale, nici o dificultate de drept, nici o controversă pe care să nu o poată tranșa, iar soluțiunile diferitelor cestiuni de drept erau întotdeauna îmbrăcate în formule impecabile.

Toate afacerile ce îi veneau spre a fi judecate, erau obiectul celui mai minuțios examen din partea-i orice act din dosar era cercetat cu aceeași luare aminte, doctrina și jurisprudența erau studiate cu aceeași râvnă.

Dotat cu o remarcabilă putere de muncă și cu întinse cunoștințe profesionale, avea cultul profesiunii sale; acest rar și prețios bun era la dânsul dezvoltat în cel mai înalt grad.

Gândire promptă, — sesiză ușor dificultățile oricărei afaceri, — și având siguranța părerilor sale, găsea întotdeauna adevărata soluțiune pentru orice litigiu.

Imparțial, având o griă constantă de interesele justițabililor și comiseratiune pentru interesele omenirii știă că a fi just trebuie să fii și uman.

Generozitatea sentimentelor sale, nobleța inimei și delicate-

ta simțimentelor de amiciție ce arăta, au creat împrejurul său, tot cortegiul de simpatii de care s'a bucurat.

Atâtea deciziuni, mai numeroase decât s'ar crede — cari îmbogățesc materialul nostru jurisprudențial — sunt opera sa — toate sunt redactate într'un stil clar, precis și lapidar, desbrăcate de orice considerațiune inutilă nereșind în relief din ele decât motivele decisive, — **multe din ele au fixat jurisprudență** — și au rămas adevărate modele, deseori citate în debateri.

Pana sa abilă dedea deciziunilor ce i se prezintau, **retusarea definitivă**.

În cursul lungii sale cariere de magistrat, a mers tot pe calea ascensiunilor.

Petrecând cea mai mare parte din viața sa activă în Palatul Justiției, a avut cele mai importante însărcinări.

Etapile succesive ale carierei sale sunt cunoscute: Judecător, președinte, prim președinte al Trib. Ilfov, Consilier și apoi prim președinte la Curtea de apel din București consilier și președinte la s. II-a a înaltei Curți, iar la 5 August 1927, ajungând la vârful erarhiei, a fost chemat să ocupe funcțiunea de prim președinte al acestei Înalte Curți.

Zelul ce a depus în îndeplinirea îndatoririlor sale, dând întotdeauna exemplul sârguinței și exactitudinii, meritele sale de care a făcut o strălucită dovadă, devotamentul și înalta sa conștiință, a justificat pe deplin ridicarea sa la această înaltă treaptă a magistraturii avansare care — cum s'a spus și altă dată, nu l'a onorat atât de mult pe D-sa, cât a onorat pe însăși Înalta Curte de Casație. A descrie activitatea judecătorească ce a dezvoltat Oscar Nicolescu, în acest din urmă post, atât de dificil de condus — cred că este mai prejos de puterile mele, — utila și fecunda sa activitate de fiecare zi — a fost apreciată de toți — și în această funcțiune pe care a iubit-o atât de mult a avut o constantă grijă să dea o promptă și bună judecată.

* * *

Această frumoasă carieră urmată fără întrerupere, 42 de ani și 17 zile — a luat însă sfârșit în ziua de 21 Octombrie 1930, prin atingerea limitei de vârstă — Oscar Nicolaescu a părăsit magistratura înconjurat de dragostea colegilor și de stima generală, — lăsând un neuitat suvenir că a fost un distins și meritos magistrat, preocupat numai de ideea îndeplinirii datoriei sale.

Viața sa privată, apreciată și respectată de toți poate fi arătată ca un exemplu viu de virtute și poate servi tutuor ca model.

Ca magistrat de elită, dânsul va rămânea pentru noi toți — servitorii justiției — ca o imagine strălucitoare — El poate privi cu o legitimă satisfacțiune lunga cale, — atât de demn și folositor parcursă — iar noi îl vom privi ca un far luminos — către care ne îndreptăm cu respect și cu mândrie privirile noastre, fiindcă a fost dintre ai noștri.

Cei cari am lucrat alături de dânsul apreciind autoritatea legitimă de care s'a bucurat, tactul și bunătatea sufletului său, atât de expansiv, trebuie să-i aducem cel mai cald omagiu pentru munca sa neobosită, depusă în serviciul magistraturii, mulțumindu-i pentru sentimentele ce a știut să deștepte în noi, prin valoarea și bunătatea sa.

Terminând — pot spune că o frumoasă viață a fost încoronată prin o strălucită carieră.

A fost frumoasă, fiindcă a fost o viață de muncă și devotament în funcțiunea sa în care a dus — fără preget — toate resursele inteligenței și științei sale; — încheerea carierei sale la etatea de 70 ani, este tot așa de frumoasă — fiindcă lasă strălucitul suvenir al unui om de bine și distins magistrat, putând fi numit o podoabă a magistraturii — pe care a onorat-o în cel mai înalt grad.

Colaborator al său de fiecare zi la s. II și în îndepli-

nirea datorii noastre comune, cunoscător al gândurilor sale, nu am destule cuvinte prin cari să-i mulțumesc pentru buna voință și prietenie ce mi-a arătat întotdeauna — asigurându-l că legăturile ce ne-au unit nu sunt sfărâmate. Oscar Nicolescu rămâne șeful nostru cu titlu onorific și această demnitate, care încoronează cariera sa, ne va da încă iluziunea prezenței sale printre noi, D-sa lasă regrete cari nu se vor șterge iar eu pot să îl încredințez că-i păstrez amiciții devotate a căror sinceritate nu se va desmiși niciodată.

CONST. G. RĂTUȘCU,

Președinte la Înalta Curte de Casație s. II-a

București, 6 Noiembrie 1931.

In Atenția Facultăților de Drept Institutul clinic de Jurisprudență dela Paris

Cu începere dela 17 Noiembrie 1930, funcționează la Paris, sub patronajul profesorului Henri Capitant și sub direcțiunea specială a d-lui Robert Mouraux, doctor în drept și avocat la Curtea de Apel din Paris, un *Institut Clinic de Jurisprudență*, ale cărui cursuri publice și gratuite au loc la Palatul de Justiție, seara dela 8 la 10.

Acest institut, care funcționează independent de Facultatea de Drept, a fost organizat de către grupul cunoscut sub denumirile: *Association polytechnique*, și mai cu seamă *Ecoles polytechniques du Palais de Justice*, grup care cuprinde *Școalele polytechnice de notariat, de Drept, de Procedură practică și de Asigurări* și la care s'a adăugat, în toamna trecută, și *Institutul Clinic de Jurisprudență*. Creațiunea acestui institut, alături de *Școala de procedură practică* constituie un prim pas ce se face în Franța — e drept în afară de învățământul oficial — spre realizarea dezideratului de a se introduce în învățământul dreptului, studii de drept practic, cari, alături de cele teoretice, să complecteze cultura juridică a celor ce se destină magistraturii sau baroului cu atâtea cunoștințe așa de utile viitoarei lor profesii. Acest deziderat exprimat pe vremuri de *Sedillez* și *Ath. Jordan* a făcut în ultimul timp obiectul neîncetatei preocupări ale profesorului *Julien Bonnecase* dela *Bordeaux*. În lucrările sale *Précis de pratique judiciaire et extrajudiciaire, Eléments de clinique juridique, Paris, 927* și *Qu'est-ce qu'une Faculté de Droit?* 1929, cât și în numeroase cronici din *Revue générale du Droit*, Profesorul *Bonnecase* a examinat această chestiune a învățământului practic sub toate fețele ei și a arătat în mod foarte temeinic importanța studiilor de drept aplicat. Mai mult, publicând lucrarea sa *Precis de pratique... etc.*, Profesorul *Bonnecase* a dotat literatura juridică franceză cu primul și până în prezent unicul manual științific de practică judiciară.

Stăruința profesorului *Bonnecase* în această direcție a început să-și dea roadele. După cum mărtu-

rișește însuși d-l Paul L'Evesque, vice-președintele Asociației Polytechnice din Paris, atât concepțiunea, planul de organizare, cât și titlul instituției recent create la Paris, se datoresc profesorului *Bonnecase*.

„Le 14 décembre 1927, — spune d-l Paul L'Evesque, într'un discours ținut la Asociația Polytechnică (Gaz. Pal. 21 Jan. 1931), — *je soulignai dans mon rapport annuel, l'influence décisive qu'allait exercer, sur l'enseignement du Droit, l'oeuvre magistrale de M. le Professeur à la Faculté de Droit de Bordeaux, Julien Bonnecase Parmi ses ouvrages, j'avais retenu à ce moment, et cité le Précis de pratique judiciaire et extra-judiciaire, paru précisément en 1927, avec son original et imagé sous-titre: Eléments de clinique juridique, plus spécialement à l'usage des aspirants au barreau, à la magistrature et au notariat. C'est à ce livre de chevet que nous devons la conception, le plan, et, en partie, le titre même de notre institution. Et c'est aussi, pourquoi, messieurs, en adressant à M. le Professeur Bonnecase l'expression de notre gratitude, nous revendiquons l'honneur de compter désormais parmi ses disciples*”.

Această idee a studiilor de drept practic, exprimată, studiată și dezvoltată cu atâta vigoare și stăruință de către profesorul *Bonnecase*, mai numără și alți numeroși partizani. Nu vom cita aci decât pe marele profesor *Henri Capitant* care și-a mărturisit simpatia sa în prefața la volumul „*Espèces choisies empruntée à la jurisprudence*” și și-a dovedit-o cu prisosință atât publicând, împreună cu un grup de profesori, acest volum de spețe jurisprudențiale, în scopul de a servi ca manual de exerciții practice, cât și acceptând în toamna trecută patronajul Institutului Clinic de Jurisprudență.

Iată acum cursurile ce se predau la acest Institut; ele sunt în număr de patru și au de obiect următoarele materii:

I. — JURISPRUDENȚA CONSIDERATĂ ÎN EA ÎNSĂȘI ȘI ÎN RAPORTURILE EI CU DOCTRINA ȘI LEGEA. Introducere: Isovoare. I. *Formațiunea jurisprudenței*. — 1. Despre hotărârile a căror tot formează jurisprudența: *a)* Natura (noțiuni asupra ordinii, gradului și naturii jurisdicțiunilor); *b)* Obiectul (faptul și dreptul); *c)* Însemnătatea (hotărâri de principiu și hotărâri de speță). — 2. Despre unitatea relativă a jurisprudenței: *a)* Precedentele; *b)* Jurisprudența unui Tribunal, jurisprudența unei Camere; *c)* Rolul Curții supreme, Raporturile Curții de Casație cu jurisdicțiile de fond; *d)* Influența doctrinei. II. *Rolul Jurisprudenței*. — 1. Interpretarea legii de către jurisprudență: *A)* Raporturile jurisprudenței cu doctrina: *a)* Doctrina marilor comentatori, în secolul al XIX-lea; *b)* Pozițiunea d-lui Esmein; *c)* Teoria d-lui Capitant. — *B)* Raporturile jurisprudenței cu legea; *a)* Teoria clasică a interpretării (Școala exegetică); *b)* Concepțiunea d-lui Geny și metodele derivate; *c)* Teza d-lui Bonnecase. 2. Influența jurisprudenței asupra operei legislative. III. *Valoarea jurisprudenței*. — Însemnătatea art. 5 Codul civil (art. 4 c. civ. român).

II. PRACTICA JUDICIARĂ. — I. *Rememorarea*

legilor logice. Discursul. Atacul și Apărarea. Discuțiunea juridică. II. *Arta de a pleda*. — Exemple alese dela vechi și dela moderni. Technica și metoda. Procese civile, procese penale. III. *Aplicațiunea regulilor retorice*: *A) Elementele*: Clinica juridică: Cum se extrag piesele esențiale din elementele unui dosar. Cum se construiește structura unui proces și cum se pune în legătură cu principiile de drept ce urmază a fi aplicate. Punctul de drept esențial. Argumentul de principiu. Rațiunea de fapt. — *B) Soluțiunile*: *a)* Concluziunile; *b)* Consultațiile scrise; *c)* Pledoaria; *d)* Hotărârile. Sentințele arbitrale.

III. — MECANISMUL INSTANȚEI. — I. *Chemarea în judecată*. II. *Concluziile*. *A)* Actul introductiv de instanță. — *B)* Chemările în judecată în nume propriu și în calitate de mandatar. — *C)* Rolul practic al chemării în judecată și a concluziilor în instanță. — *D)* Redactarea lor. — *E)* Determinarea: *a)* chestiunii de fapt; *b)* chestiunii de drept. — *F)* Importanța respectivă: *a)* a motivelor; *b)* a dispozitivului. — *G)* Examinarea unor chemări în judecată și concluziile tip. III. *Sentințele și deciziunile*. — *A)* Sentințele și deciziunile „răspuns” la concluziunile părților. — *B)* Domeniul faptului și acel al dreptului. — *C)* Redactarea sentințelor și a deciziunilor. — *D)* Examen practic de sentințe și deciziuni tip. IV. *Recursul în Casație*. — *A)* Redactarea motivelor. — *B)* Redactarea memoriului ampliativ. — *C)* Chestiunea de drept. — *D)* Redactarea particulară a deciziunilor Curții de Casație. — *E)* Examen practic de recursuri, memorii și deciziuni. V. *Despre valoarea în dreptul francez a antecedentelor jurisprudențiale*. *A)* Determinarea acestei valori prin comparație cu dreptul englez. — *B)* Necesitatea de a determina însemnătatea proprie a fiecărei sentințe sau deciziuni. — *C)* În acest scop, cum vom găsi în dosul soluțiunii date, chestiunea astfel cum s'a pus. — *D)* Cum să se orienteze și să se realizeze cercetările de jurisprudență. VI. *Incerări de critică și concluziuni*.

IV. — CURENTELE DE JURISPRUDENȚĂ ȘI CREAȚIUNILE JURISPRUDENȚIALE. — *Noțiuni generale*: Jurisprudența în fața necesităților sociale și economice. — I. *Curențele de jurisprudență în domeniul dreptului persoanelor*. Orientarea actuală a spiritului hotărâtor în materie de statut familiar, de filiațiune, de capacitate. — II. *Curențele de jurisprudență în domeniul obligațiilor*. Stipulațiunea pentru altul. Forța majoră. — III. *Curențele de jurisprudență în dreptul comercial și în particular în materie de societăți*. Exemple de intervențiune a legislatorului, necesitățile divergentele jurisprudențiale: părțile de fondator, votul plural. — IV. *Curențele de jurisprudență și creațiunile jurisprudențiale în materie de responsabilitate*. Evoluțiunea noțiunii de responsabilitate. Influența necesităților sociale și a evoluțiunii economice. Accidentele de muncă. Tipul creațiunii jurisprudențiale: accidentul de automobil, art.

1384 codul civil (1000 c. civ. rom.). — V. *Creațiunile jurisprudențiale în Dreptul muncitoresc*. Jurisdicțiunea „*prudhommale*”-ă creatoare de principii juridice și mai ales de drept cutumier. — VI. *Curențele de jurisprudență în Dreptul Patrimonial*. — VII. *Jurisprudența administrativă*. Teza impreviziunii. — VIII. *Jurisprudența penală*. Concluziune.

Pe lângă aceste patru cursuri mai figurează în programul Institutului și *Exercițiile practice asupra spețelor alese din jurisprudență*, fapt care ne dovedește influența pe care a exercitat-o publicarea de către d-l *Capitant* a volumului de spețe jurisprudențiale citat mai sus.

Acest gen de exerciții practice care începuse să fie utilizat — în mod neoficial — de către unii profesori dela Facultățile din Franța, constituie astăzi un obiect de studiu al Institutului recent creat!

Și acum după ce am parcurs materiile cari formează obiectele de studiu ale Institutului Clinic de Jurisprudență, din Paris, nu ne rămâne decât să ne exprimăm regretul că el funcționează în afară de Facultatea de Drept sau mai bine zis în afară de învățământul oficial. Licența în drept înzestreză pe licențiat cu un ansamblu de cunoștințe de drept teoretic, care, dacă sunt suficiente pentru cei ce intră în diversele administrațiuni, sunt însă insuficiente pentru acei ce se destină magistraturei sau baroului. Fiecare magistrat și fiecare avocat s'au isbit la început de numeroase dificultăți provenind din lipsa cunoștințelor de drept practic și celor specifice profesiei lor. De ce nu s'ar organiza atunci institute, seminarii sau cursuri speciale, pe lângă sau la Facultățile de Drept, care să fie obligatorii pentru acei ce se destină magistraturei sau baroului? Iar dacă Facultățile, fidele tradiției lor, ar înțelege să rămână rebele studiilor de drept aplicat, de ce nu s'ar organiza aceste studii de către Ministerul de Justiție? S'ar evita astfel multe din nedumeririle începătorilor care cauzează atâte prejudicii și justiției și justițiabililor și lor însuși.

Tradiționalul model francez — care poate fi sensibil modificat — îl avem: Institutul clinic de Jurisprudență dela Paris. Ocaziunea, deasemeni: invitațiunea Ministrului de Instrucție adresată Facultăților de a întocmi noi regulamente — „*statute*” — pe baza legii de autonomie universitară din Iunie 1931.

AURELIAN IONAȘCU

Doctor în drept dela Paris

Profesor agregat de drept civil la
Facultatea de drept din Oradea

DREPTUL DE OPOZIȚIE

Contra sentințelor date de Tribunal cu apel și recurs

Potrivit art. 154 proc. civ., partea care a lipsit la judecarea pricinii are drept de opoziție fără a fi obligată să justifice cauza lipsei sale.

La acest principiu de drept comun s'a adus derogăționi prin diverse dispozițiuni și legi speciale, care au suprimat dreptul de opoziție în anume litigii sau în privința hotărârilor unor anume instanțe. Astfel primele derogăționi le găsim în însăși legea de proc. civilă, care prin art. 66 bis suprimă dreptul de opoziție contra ordonanțelor presidențiale de référé, iar prin art. 400 acelaș drept e suprimat contra hotărârilor date în materie de contestațiuni la executare. Codul de comerț conține și el asemenea derogări (cazul prevăzut de art. 697 al. 8). Legea judecătoriailor de ocoale dela 1908, de asemenea, suprimă dreptul de opoziție contra cărților de judecată date în primă instanță (art. 95). Unde însă această derogare a luat o proporție mai mare este în legea accelerării jud. din 1925, care a suprimat în masă dreptul de opoziție, și anume:

- contra sentințelor date în primă instanță (art. 34);
- contra sentințelor tribunalelor ca instanțe de apel și în contra deciziilor Curților de Apel (43 al. 2);
- contra deciziilor Curții de Casație (art. 52 al. ult.)

dispoziție introdusă și în legea organică a acestei Curți cu accentuarea că dreptul de opoziție în casațiune se suprimă **în orice materie** (art. 55). Legea acc. jud. din 1925 este însă abrogată **în totul** de legea acc. jud. dela 1929 (art. 71), care desființează dreptul de opoziție **numai** în contra sentințelor tribunalelor date în primă instanță și în contra deciziunilor Curților de Apel (art. 44).

Prin urmare, în actualul regim procedural, dreptul de opoziție în contra sentințelor date de tribunal ca instanțe de apel, drept care fusese desființat de legea accelerării jud. din 1925, a fost repus în vigoare prin abrogarea acelei legi; încetând măsură derogatorie, e firesc, necesar și juridic ca principiul de drept comun din art. 154 pr. civ. să-și reia aplicațiunea sa, căci, altfel, ar însemna să se atribue legii din 1925 puterea exorbitantă de a produce efecte, chiar și după abrogarea ei, ceea ce e inadmisibil.

Atâta vreme cât art. 154 pr. civ. nu este abrogat — și aceasta nu se contestă — calea de atac a opozițiunii preconizată de el, rămâne și se menține, în sistemul procedural care ne guvernează, **ca o cale de drept comun**. Dacă suprimări parțiale ale dreptului de opoziție s'au putut face, în anume materii speciale sau cu privire la hotărârile unor anume instanțe, atari dispozițiuni nu constituiesc decât derogări dela dreptul comun, care nu pot fi extinse pe cale de interpretare, ci trebuiesc să reiasă din textul formal și categoric al legii.

Astfel fiind, și întrucât în starea legislațiunii de astăzi, **nici o dispoziție formală de lege nu suprimă dreptul de opoziție contra sentințelor date de tribunal în apel sau recurs**, drept consfințit prin art. 154 pr. civ., care nu e abrogat, urmează că acest drept nu poate fi tăgăduit pe simpla considerațiune,

că la un moment dat, sau într'un interval de timp oare care, el a putut fi desființat printr'o lege, azi scoasă din vigoare. Acest drept poate fi criticat, sau susținut; se poate vorbi, de sigur, de rațiunea și utilitatea suprimării sau menținerii lui. Toate aceste cestiuni, sunt cestiuni de doctrină, de lege ferenda, ele însă nu pot servi de temelie în interpretarea legii în vigoare, față de a le cărei dispozițiuni precise, clare, considerațiunile trase din economia și spiritul ce i se atribue, nu au ce căuta.

Ceeace se poate desprinde, sigur, frământările legislative petrecute în ultimul timp în această materie este tendința clar exprimată a legiuitorului din 1929, de a reduce în proporțiuni mai mici procesul de suprimare a dreptului de opozițiune, proces dus — după a sa părere — prea departe de către legiuitorul din 1925. Atât și nimic mai mult.

PETRE POPESCU
Magistrat la Curtea de Casație
cu gradul de consilier

Un adaus și un răspuns

Adausul este la articolul din „Curierul Judiciar, 1931, No. 24, pag. 377”.

Răspunsul este la articolul din „Curierul Judiciar, 1931, No. 36, pag. 563”.

Nu se pune în discuțiune caracterul codului comercial în raport cu codul civil, ca fiind: primul, un drept special față de al doilea, iar al doilea, dreptul comun față de primul.

În discuțiune sunt numai următoarele categorii juridice, clar arătate în art. 32.

1. Dispozițiunile comune din codurile civile;
2. Dispozițiunile speciale din codurile civile;
3. Legile speciale de drept civil;
4. Dispozițiunile comune din codurile comerciale;
5. Dispozițiunile speciale din codurile comerciale;
6. Legile speciale de drept comercial.

Și aceasta, fiindcă este vorba de întreaga materie de drept civil și comercial de pe întregul teritoriu al României întregite.

Pentru cari din categoriile juridice mai sus enumerate s'a unificat procedura și ca termen și ca mod de computare ?

Numai pentru categoriile dela No. 1 și 4.

Pentru cari din categoriile juridice mai sus enumerate s'a unificat procedura numai ca termen, iar nu și ca mod de computare ?

Pentru toate celelalte categorii, adică pentru categoriile No. 2, 3, 5 și 6.

Soluțiunea propusă în No. 36 din Curierul Judiciar nu este justă, pentru că :

a) Înglobează categoria No. 2 în categoria No. 1, și categoria No. 5 în categoria No. 4.

Cu alte cuvinte, din categoriile No. 1, 2, 4 și 5 face „tot o apă și-un pământ”, pe câtă vreme ele se grupează : cele dela No. 1 și 4, deosebit, de cele dela No. 2 și 5.

b) Depășește litera legii, căci art. 32 prevede clar, alături de legi speciale, și dispozițiuni speciale.

Categoria No. 2 trebuie înglobată în categoria

No. 3, și categoria No. 5 în categoria No. 6, iar toate aceste patru categorii juridice din cele șase mai sus enumerate trebuie grupate la un loc, deosebindu-le de categoriile No. 1 și 4, grupate deasemeni la un loc în antiteză cu prima grupare.

C. TEODORESCU
Pro-Decanul Baroului Chișinău

PROBLEMA ECONOMICO—FINANCIARA MODERNĂ SOLUȚIUNI

Crizele periodice economico-financiare antebelice se acopereau în mod normal prin influența jocului liber al cererei și ofertei.

Condițiunile în care ele se produceau erau de așa natură că nu puteau să împiedice decât pentru un timp anumit funcționarea normală a regimului capitalist.

Astăzi însă, atât în raporturile noi economice și financiare dintre statele moderne, cât și în economia lor launtrică, au intervenit condițiuni speciale, astfel că pentru înălțurarea crizei trebuie luate măsuri adecuate noii situațiuni.

E necesar, astfel, să se precizeze aceste noi condițiuni, care spre deosebire de cele anterioare războiului, împiedică libera dezvoltare a regimului capitalist, spre a se putea întrevădea soluțiunile care se impun.

Ca să dăm un exemplu mai aproape de noi, ne vom referi la situațiunea înfloritoare de dinainte de războiu din România, a cărei balanță comercială activă era determinată atunci de exportul surplusului său de cereale.

Nu aveam însă decât un număr restrâns de industrii.

În afară de industria petroliferă, și aceia a lemnului, micile industrii casnice naționale comptau puțin pentru piața internă, care preferea produsele manufacturare streine, la care adaogând articolele industriale operă a tehnicii moderne necesare agriculturii și în genere pieței noastre interne, de proveniență streină, înfelegem de ce grație unui echilibru stabilit între exportul produselor noastre agricole și importul celor industriale obțineam acea balanță comercială care făcea bogăția țării noastre de odinioară, asigurându-ne aducerea aurului necesar din streinăătate.

La fel de echilibrat era și schimbul țărilor industriale de dinainte de război cu care eram în legătură. Acestea aveau de asemenea o balanță comercială activă operă a desfacerii surplusului produselor lor pe piețele țărilor agricole.

Constituirea de noi state naționale, determinată de războiul naționalităților, a învățat noile State ca dintr'un interes politic să tindă la satisfacerea nevoilor economice în cadrul lor propriu; de unde a urmat năzuința generală a statelor moderne de a-și crea industrii și agricultură proprii.

Din cauza războiului apoi, Statele Europene producătoare de cereale, având dezorganizată producțiunea, au fost înlocuite pe piețele respective consumatoare cu statele agricole americane: Argentina, Canada, Statele Unite și Australia.

Statele Europene agricole însă resimțindu-se din cauza balanței comerciale pasive determinată de lipsa de export a cerealelor, au făcut sforțări spre a-și restabili vechea situațiune agricolă. În acelaș timp și celelalte țări industriale europene au luptat cu toate dificultățile în vederea creerii unei agriculturi proprii, spre a nu mai plăti prin importul cerealelor tributul care le desechilibrează bugetele. E de ajuns să reamintim în această privință cazul Italiei, și în genere al țărilor europene industriale cu noul lor regim

de măsuri restrictive față de importul cerealelor streine, în vederea creerii unei agriculturi proprii, precum și că, grație acestui procedeu anul acesta afară de Anglia, Olanda, și Belgia, care au mai rămas importatoare de cereale, celelalte țări industriale comtează foarte puțin, ca să ne dăm seama cât s'a modificat situațiunea schimbului dintre noile state în ceea ce privește cerealele.

Dacă vom adauga la această împrejurare faptul că țările agricole, printre care se înnumără și România, au făcut la rândul lor aceleași eforturi pentru crearea de industrii, care odată înființate au avut de rezultat reducerea importului articolelor industriale, prin urmare un nou dezechilibru între schimbul produselor agricole cu cele industriale de unde a urmat o modificare deficitară a balanțelor comerciale ale țărilor respective, precum și dacă vom ține seamă de scăderea puterii de consumațiune a muncitorilor agricoli față de produsele industriale, de decăderea valutei, de progresele mașinismului care, înlătură pe fiecare zi brațele de muncă, și de abuzurile politice pentru îmbogățirea pe contul economiei naționale,—vom înțelege pentru ce condițiunile noi economico-financiare sunt schimbate astfel că îndreptarea situațiunii nu mai poate fi lăsată la discreția libertății nelimitate a jocurilor capitaliste de odinioară.

La situațiuni noi economice se impun îndrumări noi. Când la o criză de supraproducție ca cea actuală se opune șomajul a 20.000.000 de lucrători nu se mai poate lăsa la voia întâmplării procesul dintr'o producțiune excesivă de o parte și o subconsumațiune de alta.

* * *

Care sunt mijloacele de îndreptarea situațiunii?

Chestiunea revenirii la trecut nu se mai poate pune, căci nici statele agricole nu ar consimți să renunțe la industriile naționale recent create, după cum nici țările industriale nu ar renunța la progresele lor agricole.

O constatare trebuie făcută în această privință. Și anume, cea că atât statele moderne naționale burghezo-capitaliste cât și Rusia Sovietică continuă să persiste în îndrumarea către crearea de industrii și agricultură proprii, pentru îndestularea internă atât cu produse industriale cât și cu cereale naționale, nesocotindu-se tot mai mult procesul schimbului dintre statele industriale și cele agricole.

Îndrumarea economică modernă este prin urmare pornită în sensul satisfacerii piețelor interne ale statelor naționale cu produse industriale și de agricultură proprii, menținându-se totuși tendința de export a excedentului de produse pe aceleași baze ca în trecut, aceeași politică economică făcând și Sovietele Rusești, în plus cu năzuința ca prin dumpingul său să sdruncine regimul capitalist.

Această nouă îndrumare economică deși s'ar părea practică în sensul că din punct de vedere intern s'ar putea ajunge mai curând la o normalizare a prețurilor înlăturându-se concurența streină, însă pe lângă sărăcirea bugetelor țărilor respective, din cauza reducerii schimbului exterior, este în contradicție flagrantă cu principiile moderne de solidarizare internațională care se impun tot mai mult alături de cele de solidarizare socială spre a aduce pacea politică și socială a lumii actuale.

Izolarea economică în cadrul strict național ar aduce sărăcirea statelor moderne cu nesocotirea progresului și a civilizațiunii.

Despre o izolare financiară în condițiunile actuale de legături ale piețelor interne cu cele externe, și față cu datorile care le apasă pe toate, nici nu se poate vorbi.

De aceea soluționarea crizei economico-financiare actuale nu poate fi raportată la perioadele de criză antebelice, ci la noua conjunctură internațională determinată de mediul nou creat în domeniul economic-social.

Dacă raporturile dintre producțiune și consumațiune se regulau în mod normal, înainte de război, prin jocul liber al cererii și ofertei, în țările industriale având de rezultat cel mult distrugerea capitalului mic de către cel mare, astăzi însă ciza de consumațiune lovește în însuși marile capital, care la rândul său transmite neajunsurile sale celuilalt factor producător: munca, pe care o reduce determinând șomajul și în genere mizeria economică.

Se impune astfel modificarea funcționării regimului capitalist.

Până acum libertatea de producțiune și desfacere forma baza sa. Astăzi constatăm că această libertate duce la criza de supraproducțiune, la anarhizarea prețurilor și subconsumațiunea menită să distrugă însuși capitalul. Și atunci sau această libertate trebuie organizată în mod internațional, prin concursul tuturor statelor civilizate producătoare, pentru ca cu chipul acesta prețurile să corespundă unei rentabilități normale, sau trebuie ca însuși regimul capitalist să cedeze locul său altui regim.

Care ar fi acest regim?

De regimul bolșevic comunist rus întemeiat pe dictatură nu poate fi vorba, pentru că în practică el nu a putut realiza idealul marxist ca muncitorul să obțină întreg produsul muncii sale. Dimpotrivă starea materială a muncitorului bolșevic este inferioară aceleia a muncitorului burghez, ceea ce mai denotă că dacă teoria marxistă nu și-a putut găsi aplicarea sub dictatură, cu atât mai mult nu va putea da roade sub regimul socialist liber.

Colectivismul socialist implică apoi din punct de vedere politic și ca rezultat al luptei de clasă, înlocuirea clasei conducătoare actuale cu altă clasă: aceea a muncitorilor. Distrugerea unei clase prin alta este însă contrarie principiului solidarității sociale, principiu superior concepțiunii politice social-democrate, care nu mai cadrează cu progresele civilizațiunii moderne, căci idealul umanității nu poate avea la baza sa distrugerea unei părți a societății în favoarea altei, și pentru ca și aceasta să fie răsturnată cu vremea de clasa nemulțumită care se va crea. Acest ideal reclamă împăcarea intereselor claselor actuale printr'un comun acord a statelor moderne, a căror datorie supremă este astăzi de a înfăptui principiile de solidaritate socială.

Iată de ce astăzi nu se poate pune decât chestiunea modificării regimului capitalist în sensul unei noi organizări a producțiunii tot pe temeiul burghezo-capitalist.

Această nouă organizațiune va trebui să fie opera internațională a Societății Națiunilor, urmând să oblige toate statele care fac parte dintr'ânsa.

Actualmente, ca măsură contra crizei economice, va trebui să consistă din proporționalizarea producțiunii industriale și agricole cu nevoile reale ale consumațiunii.

O statistică cât mai exactă a acestor nevoi precum și a producțiunii mondiale va trebui întocmită în fiecare an de o comisiune specială a Societății Națiunilor.

Concurența solidarității sociale moderne va urma să fie determinată numai de calitățile produselor, științifice și stabilite, cu înlăturarea războiului economic dintre statele actuale și a intențiunilor sovietice de distrugerea regimului politico-social capitalist.

Un nou regim vamal și solidarizarea statelor burghezo-capitaliste împotriva dumpingului sovietic va învinge și aceste dificultăți.

Normalizarea prețurilor va veni atunci dela sine. Însă pentru ca acestea să corespundă cât mai perfect unei rentabilități normale va trebui organizat de către Uniunea statelor, expresiune a noii concepțiuni economice a solidarității sociale, un oficiu internațional de Bursă care să aibe menirea a verifica și stabili cota lor reală.

Până la întocmirea unei asemenea convențiuni interna-

ționale, și întrucât ar fi chestiunea de restabilirea prețurilor normale în interiorul țării pentru produsele noastre naționale, chestiune care nu suferă întârziere, se impune pentru piața noastră internă crearea unui asemenea oficiu de bursă, care să aibe menirea a determina prețurile lor în raport cu rentabilitatea normală.

Diferența de preț în minus care ar rezulta pentru articolele exportate ar urma să fie acoperită din plusul de preț obținut pe piața internă.

Ș O M A J U L

Pentru înlăturarea șomajului convenționa de solidarizare a statelor moderne va trebui se prevadă munca cu schimb în fabrici, ateliere etc. în așa condițiuni ca toți muncitorii să capete de lucru.

Șomajul acoperit direct din bugetele statelor moderne afirmă slăbiciunea regimului capitalist și teama de a nu fi înlocuit cu comunismul. El crează pentru șomeri în compusul societății actuale dreptul la o retribuțiune fără prestarea nici unui serviciu, o anomalie care este în contradicție evidentă cu principiile sale fundamentale, conform cărora munca crează dreptul.

Privit ca operă de asistență socială ajutorul dat șomerilor poate avea, trecător, o rațiune recunoscută de actuala organizațiune socială. Față însă cu proporțiile enorme și mereu crescânde ale șomajului din țările industriale și cu împrejurarea că bugetele respective, influențate tot mai rău de criza economico-financiară, nu-i va mai putea susține, este mai în interesul statelor moderne capitaliste să-i treacă din sarcina sa în cea a capitalului.

Munca va trebui organizată astfel, ca printr'o rotațiune legalmente stabilită, să-i ajungă rândul pe toți lucrătorii, la ori cât s'ar reduce durata lucrului, restul timpului neservit urmând să fie considerat ca operă a mașinismului perfecționat.

Muncitorii vor avea cu chipul acesta asigurat un minimum de existență, rezultat al serviciilor prestate, iar fondul important bănesc cu care ajută astăzi statele moderne pe șomeri va trebui îndreptat spre capitalurile industriale și agricole, în vederea alimentării lor și pentru reușita noii rândueli.

PREȚURI RENTABILE

Se duce la noi o campanie pentru eftenirea traiului prin reducerea prețurilor, mai exact pentru echilibrarea lor, din cauza dezechilibrului dintre prețurile scăzute ale produselor agricole față de cele industriale.

Necontestat că este necesară această echilibrare de prețuri. Ea va aduce o ușurare slabei puteri de cumpărare a consumatorilor.

Din punct de vedere economic, însă, rămâne bine precizat că rezolvarea crizei actuale nu este în funcțiune de scăderea prețului produselor, ci de stabilirea de prețuri care să corespundă unei rentabilități normale.

N. ȘTEFANESCU IACINT

Avocat, Ploești

PROPAGANDA PENTRU EMANCIPAREA MAGISTRATURII VICTIMELE JUSTIȚIEI

Funcțiunea de judecător de instrucție e foarte grea, fiindcă, adese ori, te mustră conștiința din cauza arestărilor preventive.

Extrem de multe afaceri merg la clasare, ceia ce atrage ideea arestării unor nevinovați, care nu-s obligați cu nimic să suferă ei consecințele hotărâte din nevoia apărării sociale.

Nici o recompensă, nici un fapt reparator acestor victime, care se uită înspăimântate la firma de pe palatele unde se anunță distribuirea dreptății:

„Dreptate!“

Ce cuvânt fals, ce grozavă decepție, ce înfiorătoare cruzime!

Ce lung drum până o capeti, ce cheltuială, ce sbucium până ajungi la liman!

Justiția!

Concluziile de arestare de care dispun parchetele pe baza simplelor bănueli, dau lovituri grele acestui cuvânt, atunci când instrucția constată nevinovăția celui bănuit.

E înfiorător lucru ca, nevinovat, să te vezi arestat, pus alături de marii delicvenți, în localuri unde s'au adunat toți răii, toți acei pe care produsul unei rele organizațiuni, determinismul ce anihilează voința, i-a smuls din mijlocul oamenilor de treabă, pentru că colectivitatea n'a ajuns la acel grad de perfecțiune ca aripa ei protectoare să cuprindă toate elementele ce compun blocul social.

Justiția represivă arestează, închide, poartă pe străzi, între baionete, diverse categorii sociale, trânteste la dubă, aruncă în urgia și disprețul public omul pe care 2—3 săptămâni de cercetări îl constată nevinovat.

Și nici o oreabilitare, nici o reparație, nimic!

Justiția oarbă, legată la ochi, nu vede și, probabil, nici nu simte.

Oare pentru salvarea, deci de justiție socială, este bine să se închidă preventiv oameni nevinovați, pentru ca să bage spaima în alții, fără a fi în joc dispariția lor ori alterarea probelor?

Câți la sută din cei arestați merg la ordonanță de trimitere și câți din aceștia, la condamnare?

În atari condițiuni, se poate pune pe arena discuțiilor publice problema arestării preventive.

Sunt de acord că atunci când este prezumat pericolul dispariției, arestul preventiv se întvede, ca și atunci când s'ar putea altera probele. Trebuie însă o mai accentuată rapiditate în culegerea materialului documentar a vinovăției unor indivizi.

Să se lucreze iute, urgent, fără târăgâniri.

Să ne ferim de arestări pripite, de pe urma cărora persoane destul de onorabile au suferit rigorile și rușinea arestului preventiv, care au fost constatate în urmă complet nevinovate.

Puși alături de toți infractorii, culcați pe paturi de scânduri lângă pungăși, ucigași, tâlhari, expuși la boli, la o reală tortură și suferinți grele, ei duc în mediu oroarea și neîncrederea în justiție.

Suferința fizică se uită, dar rușinea îndurată nu, aceasta rămâne, amplificată de mediul brutal și ignorant care te gonește cu ea până la mormânt.

Un pușcăriaș.

O justiție, câte greșeli săvârșești și cât sdruncin moral arunci peste oameni, care, cu toată familia lor, cu armata de copii nevinovați, sunt nevoiți să suporte plumbul erorilor tale!

Sunt oameni care zic că judecătorul de instrucție trebuie să fie sever, înțelegând prin asta să bage la închisoare cu duimul. E o mare gresală! E indicațiunea unei grave abateri dela porunca pe care ți-o dă funcțiunea. Alții îți taxează calitatea după chilometrul depunerii martorilor. Ești bun sau rău după cum iei depozițiile martorilor scurt ori lung. Teribile capete! Nu trebuie să se aresteze decât numai în cazuri anumite determinate și cu mare chibzuială. Odată proba culeasă și având părerea că arestatul nu va dis-

părea, el trebuie imediat eliberat, ori ce fapt va fi comis. Unii zic că, dacă faptul e grav, trebuie să mai stea închis. Ei bine, nu, pentru că gravitatea nu e un motiv de arestat preventiv decât numai când sunt „probe“ de culpabilitate, și, odată faptul mărturisit complet în toate amănunțimile lui, omul care are domiciliul stabilit trebuie redat societății, urmând a-și primi pedeapsa dela judecătorii de fond.

Pe judecătorul de instrucție nu trebuie să-l preocupe gravitatea faptelor, ci numai cele 2 condițiuni de necesitate care motivează arestatul preventiv.

Magistratul instructor care nu are cultul libertății individuale, dă semne de primitivitate. El trebuie să discearnă cu cea mai mare grijă când pune un om la arest și să nu se ocupe de gravitate ci de însăși rațiunea de a fi a detențiunii preventive.

Nu el este acela care trebuie să moralizeze mediul, nici să dea imboldul exemplarității. Asta aparține instanțelor de fond, care contravin—nu din vina lor—cerințelor dreptului penal, de moralizare și exemplaritate, pentru că dau soluțiunile târziu, după ani întregi, după ce mediul a uitat faptele și când societatea a pierdut interesul afacerii.

Justiția penală e departe de a fi aceia ce trebuie să fie.

Judele instructor trebuie să stea permanent în lumina adevărului, a dreptății creatoare.

Arestările fără nici o dovadă, pripite, detențiunile după ce s'a cules probele, coroborate cu inexistența teamei de dispariție, constituiesc fapte care permanentizează un abuz tocmai din partea acelor care au datoria de a imprima cultul legalității.

Bunătatea, umanitatea, mila de cel căzut, nu trebuie să lipsească judelei instructor. Pasiunea cercetării adevărului, graba și culanța în obținerea pieselor de acuzare trebuie să fie punctul de onoare a funcțiunii, iar încetarea detențiunii când cele 2 puncte de legitimizeare au dispărut, trebuie să fie grija care să reție continu atențiunea magistratului.

Unora li se impută că au mentalitate de judecător de fond.

Orice părere a judelei instructor trebuie respectată și uzată numai de căile de atac contra ordonanțelor sale.

Judecătorul de instrucție trebuie să cerceteze dovezile, să le analizeze, să le motiveze în drept în raport cu faptul, deci, să judece probele culese și să nu dea ordonanțe de trimitere decât numai când există complet proba vinovăției.

Presiunile politice asupra judecătorului de instrucție pentru a aresta ori elibera după nevoile altora, constituiesc atentate contra justiției, iar aceste cercări elimină siguranța păcii socială bazată pe dreptate egală pentru toți.

Procurorul general nu trebuie să se amesiece în treburile judecătorului de instrucție, care e magistrat cu o răspundere covârșitoare, iar acei care cearcă să-l influențeze, se elimină moralmente singuri din sfera unei profesii ideale.

Independența, caracterul întreg, integritatea absolută, spiritul obiectiv de cercetare juridică, dacă sunt calități bune ale magistratului instructor, acestea constituiesc piedici mari pentru unii care nu-și dau voie să faci un pas până nu-i întrebi.

Dispoziția din legea de org. jud. după care judele instructor poate fi îndepărtat în baza unui raport „motivat“ pe care nu-l vede și căruia nu i se dă posibilitatea apărării, trebuie înlăturată.

Te vezi cu delegația luată fără să știi de ce și nici nu-ți spune ce ai făcut.

E de esența judecătorului de instrucție să dea hotărâri nu din ordin, ci după conștiință, trebuind să se știe că, infiltrațiunea politică și cointeresările în afacerile cabinetului de instrucție, fac cel mai mare rău ideii de justiție, iar în lumina pericolelor care primejdiesc existența țării, să avem odată curajul ca, în epoca prefacerilor, și revoluțiilor, să se lucreze numai pentru neam, căci altfel va fi rău de cei ce vin după noi.

Iași, 15 Ian. 1931.

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

NOUL PROIECT DE LEGE FALIMENTARĂ, ADMINISTRAȚIA FALIMENTULUI, DESPRE CURATOR *)

Din lămuririle date de Domnul Ministru de Justiție rezultă că D-sa, intenționează că printre alte proiecte de lege cari au de scop ocrotirea creditului național să aducă un nou proiect de lege falimentară care să prevadă un alt sistem de administrațiune a falimentului.

Nu putem încă cunoaște cuprinsul acestui proiect deoarece se găsește în curs de elaborare, dar se pare că în noua legiuire falimentară se vor aduce importante inovațiuni printre cari va fi și aceia că lichidarea falimentului să se facă de un *curator* numit după un tablou întocmit anual.

Asupra acestei inovațiuni îmi permit a face câteva observațiuni.

Administrațiunea falimentului sub actualul cod de comerț (art. 743) este exercitată de un judecător sindic sub privegherea Tribunalului și care are în general următoarele atribuțiuni: 1) să formeze masa activului falimentar; 2) să facă operațiuni de lichidarea activului; 3) operațiuni de repartiție și în fine; 4) activitate sindicală de pură justiție (exemplu: facerea raportului art. 766 cod. com., verificarea creanțelor). În anteproiectul codului de comerț întocmit de consiliul legislativ se prevede că: *organele falimentului* sunt: Judecătorul sindic, comisiunea de creditori și Tribunalul (art. 639-654). În ceea ce privește „Comisiunea de creditori“ țin să menționez că ajutorul ce-l va da, va fi iluzoriu pentru motivul că întotdeauna când s'a apelat la acești creditori, fie în cazul prevăzut de art. 751 cod. com. sau art. 7 al. d, din legea concordatului, nu au răspuns pentru diverse motive, fie că nu vor să se sustragă dela ocupațiunile lor, sau

*) Acest articol formează un capitol din interesantul studiu JUDECĂTORUL SINDIC, apărut în broșură în Editura „Curierul Judiciar“ având 80 pag. Prețul 50 lei.

nu vor să presteze un serviciu în mod gratuit.

Trebue să recunoaştem însă că sub actuala lege falimentară, lichidarea se face într'adevăr într'un timp prea îndelungat.

Să examinăm care sunt aceste cauze și cum s'ar putea remedia în noua legiuire pentru ca Administrațiunea falimentului să se efectueze în condițiunile cele mai bune.

1) Codul de comerț prevede că judecătorul sindic nu poate proceda la lichidarea activului conf. art. 803 decât după trecerea celor 10 zile dela pronunțarea hotărârei dată asupra contestațiilor la verificare, afară de anumite cazuri din art. 808 al. 3.

Deși art. 772 prevede că apelul la contestații trebue să se judece în termen de 5 zile, dela pronunțare și 10 zile din ziua verificărei (pentru creanțele contestate și a căror valoare depășește competența judecătorului de ocol) totuși — în practică — trebue să constatăm cu regret că judecarea acestor contestații durează luni dacă nu chiar ani de zile.

2) Formalitățile necesare pentru lichidarea activului, prin vânzarea mobilelor și imobilelor sunt greoaie și mai ales prea costisitoare.

Așa de exemplu: Pentru vânzarea mobilelor trebue ca încheerea Tribunalului cari autoriză vânzarea să fie publicată în *Monitorul Oficial* a cărei cost de publicațiune este destul de scump și nici nu este măcar cetit de marele public. Curiozitatea este și mai mare că pentru vânzarea imobilelor nu mai e nevoie de publicat decât într'un jurnal al localității conf. art. 687 pr. civ., întrucât vânzarea imobilelor pentru faliti se face cu formele stabilite pentru minori (art. 810 cod. com. 681 pr. civ.).

3) Lipsa de concurență din cauza crizei economice, ce ocazionaază foarte numeroase amânări (uneori până la 10—15 amânări) cari desigur aduc cheltueli făcute cu plata taxelor de publicație.

De aceia credem că în parte aceste neajunsuri ar putea fi înlăturate, dacă viitoarea legiuire falimentară ar cuprinde dispozițiuni cari să permită lichidarea imediată după terminarea operațiunilor de inventariere; în acelaș timp toate contestațiile și cererile de revendicare să fie tranșate în primă instanță de judecătorul sindic, cu apel la Tribunal care să fie obligat a le judeca de îndată, dispunând citarea părților din oficiu.

Socotim că este bună dispoziția art. 703 din anteproiectul codului de comerț care

prevede că vânzarea activului mobilier să se facă prin oficiul lichidărilor cari va funcționa pe lângă Camera de comerț.

Evident că în asemenea condițiuni, lichidarea falimentului se va putea efectua mult mai repede și nu ar mai fi nevoie de serviciile „curatorului“ care desigur va trebui să fie plătit din sumele rezultate prin lichidarea activului.

În Transilvania unde funcționează acești curatori nu dau rezultate prea îmbucurătoare. Onorariile încasate de ei, au produs mari nemulțumiri printre creditorii cari își vedeau activul simțitor micșorat în modul acesta. Parcă văd amatorii pentru această funcțiune, cu fel de fel de intervenții pe lângă magistrați ca să-i numească curatori în falimente.

Lichidarea falimentului nu se poate face în condițiuni prea fericite pentru motivele următoare:

1) Activul se vinde cu un preț aproape derizoriu. Fiecare concurent vrea să cumpere cât mai eștin posibil din care cauză se și întrebunțează expresiunea: „*eștin ca la faliment*“.

2) Cheltuelile de administrațiune sunt mari din cauză că diverse taxe de publicațiune de vânzare sunt enorme, iar amânările sunt numeroase.

3) Statul vine apoi să incaseze cota de 10 la sută (legea din 11 Martie 1925) conf. art. 969 cod. com. și care se calculează la activul brut rezultat după facerea inventarului (vezi decizia Curții de Casație s. II-a din 19 Noembrie 1929, adnotată de d-l I. N. Stambulescu, fost prim președinte al Inaltei Curții de Casație).

Prin urmare, pe lângă aceste cheltueli, va trebui să se mai adauge și onorariul „*Domnului Curator*“!

Legiuitorul dacă voește ca într'adevăr să vină în ajutorul creditorilor cari trebue să sufere consecințele dezastruoase a falimentului, trebuie în primul loc, dacă nu să desființeze, dar neapărat să scadă foarte simțitor taxele necesare pentru publicațiile de vânzare, afișare, etc., deasemenea reducerea cotei cuvenite statului și care în orice caz să se calculeze numai la activul net.

Părerea noastră este că nu e nevoie de nici un „*curator*“ fiind suficient ca această administrație să se facă de judecătorul sindic, care cu toată „*Curba de sacrificiu*“ prezintă totuș cele mai serioase garanții.

PETRU N. IONESCU,

Doctor în Drept. Judecător Sindic Trib. Brăila.
Brăila, 1 Octombrie 1931.

COMENTARIU DE DREPT PROCEDURAL PENAL

A apărut de curând o broșură, în care autorul ei, dl *Dimitrie Alexiu*, judecător de ședință pe lângă Tribunalul Olt, tratează despre: „*Instrucția prealabilă, Detențiunea preventivă, Arestarea ilegală și Acțiunea în daune*”, subiecte, ce formează și titlul acestei lucrări. În cele 170 pagini ale broșurei, autorul nu are pretențiunea să ne înfățișeze un studiu complet asupra materiilor ce tratează, se limitează numai la relevarea unora din chestiunile de drept procedural penal mai controversate și după ce ne indică stadiul lor în jurisprudență și doctrina actuală, autorul caută să creeze noi reguli de drept procedural, în contra celor existente, enunțând și alte principii de drept, în contradicție cu cele dominante, pe care le combate cu mult curaj, dar nu totdeauna reușește să ne convingă și de multe ori greșește.

Ne propunem a face un rezumat critic al acestei lucrări.

a) *In capitolul I*, după ce se legitimează rostul instrucției prealabile pe necesitatea adunării probelor despre săvârșirea unui fapt penal, pregătindu-se deci procesul penal spre a fi judecat de instanțele de fond, din aceste considerațiuni și ca concluziune, autorul extrage o regulă de principiu fixă, că, dacă un fapt penal (delict) este constatat printr'un proces verbal ce face dovada până la înscrierea în fals, instrucția prealabilă nu mai este legitimă, și ca atare deci, totdeauna în asemenea ipoteză, faptul penal trebuie dedus direct spre judecare în fața instanțelor de fond, nu instanțelor de instrucție, și a procedea altfel ar însemna a comite o eroare de drept ori un abuz. Regula de drept enunțată este motivată de autor pe considerațiunea că un atare proces verbal fiind crezut până la înscrierea în fals, el constituie o dovadă deplină și suficientă a faptului penal dedus, și a permite să fie supus totuși unei instrucțiuni prealabile, ar însemna a nesocoti autoritatea de credință ce legea a consfințit să acorde unor asemenea acte, permițând contra legii, judecătorului de instrucție, ca pe calea dreptului comun fără să se mai înscrie în fals, să administreze probe pentru și contra procesului verbal, punând prin aceasta în stare de inferioritate dreptul de apărare al inculpatului, care nu s'ar putea apăra decât prin procedura înscrierii în fals.

Regula enunțată de autor desigur că o găsim acceptabilă, dar numai ca o recomandare pentru Ministerul public, nu însă ca un principiu fix de drept procedural, deoarece în asemenea ipoteză, cum de altfel și în genere în materie de delict, necesitatea unei instrucții prealabile este o chestiune de apreciere indicată de circumstanțele și gravitatea faptului penal comis, și această necesitate, care totdeauna este legitimată pe interesul de ordine publică al căutării adevărului real, nu poate fi influențată cu nimic de existența unui asemenea proces-verbal constatator, căci instrucția prealabilă nu tinde la distrugerea esenței lui, ci la complectarea lui cu toate celelalte circumstanțe reale anterioare, concomitente, sau posterioare, ce au înconjurat faptul penal. Așa fiind, scopul instrucției prealabile fiind de a reconstitui faptul penal în toate elementele lui reale, procesul verbal nu mai constituie pentru instanța de instrucție singur și numai prin el însuși singura dovadă a faptului penal, ci numai punctul de plecare al cercetărilor instrucției în jurul căruia sunt administrate celelalte dovezi, și atunci motivarea ordonanței în fapt are a se face, nu având în vedere procesul-verbal, ci având în vedere tot complexul cercetărilor instrucției, de unde rezultă că cu nimic nu poate fi știrbită autoritatea de credință a procesului verbal. Nici inculpatul nu are motiv să se plângă de procedura instrucției prealabile, deoarece situația sa față de dreptul său de apărare rămâne aceeași, neschimbată, ca și înaintea instanțelor de fond pe

baza principiului libertății de convingere a judecătorilor, simțind nevoia de cunoașterea adevărului real în faptul penal dedus spre judecată, pot să recurgă și la dovezi noi, altele decât cele din procesul verbal fără ca prin aceasta să se poată spune că s'a știrbit autoritatea lui probantă, deoarece și instanțele de fond ca și judecătorul de instrucție prin administrarea unor asemenea dovezi nu tind la combaterea procesului verbal sau la desființarea lui, ci la complectarea lui; pe câtă vreme inculpatul are interesul ca să distrugă forța lui probantă, și de aceea lui i se refuză mijloacele de apărare după dreptul comun, mai înainte de a recurge la procedura înscrierii în fals, pentru ca în caz de rea credință să poată fi sancționat pentru calomnie.

Date fiind aceste considerațiuni, cele două situațiuni bizare citate de autor la paragraful 5 și 6 dela pagina 7, devin normale, căci în ipoteza primă, un inculpat, învinut printr'un proces verbal ce face dovada până la înscrierea în fals, poate foarte bine să fie arestat preventiv, cu toate că el se înscrie în fals contra aceluia proces verbal, dacă tot complexul dovezilor constituie indicii suficiente de culpabilitate și de gravitatea faptului de natură a justifica o arestare preventivă; iar a doua ipoteză, devine o ipoteză imposibilă în practică, deoarece judecătorul de instrucție când dispune urmărirea, se bazează pe cercetările întreprinse personal de dânsul, așa că o înscriere în fals asupra procesului-verbal privitor la faptul penal dedus, devine fără interes, punerea sa sub inculpare fiind consecința cercetărilor instrucției prealabile nu a procesului verbal.

Pentru aceste considerațiuni, credem că autorul procedea grăbit prin enunțare de principii fixe, chestiunea nepunând în încadrată în cercul restrâns al unui principiu de drept fix, ea variind dela caz la caz și fiind în funcțiune de aprecierea magistraților, și de aceea în neunire cu comentariile d-lui Alexiu găsim juridice și echitabile comentariile d-lui V. Dongoroz, din vol. IV pag. 31 și 32 pe care dânsul le respinge.

b) A doua chestiune asupra căreia autorul se oprește, tratează problema litispendenței între o instanță de fond și un Cabinet de instrucție, preconizând regula că, instanța primă investită este cea competentă a soluționa pricina, dar acest principiu îl motivează pe interpretarea ce dă textului art. 178 pr. p., care singur ar indica regula fără a mai fi nevoie de comentariile ce face jurisprudența și doctrina, cari admițând același principiu al priorității investirii, îl justifică însă prin analogie, uneori pe baza principiului unui fel de litispendență, alteori pe baza principiului unui fel de electa via. Principiul la care rămâne autorul este singurul posibil, dar comentariile ce face pentru a motiva această regulă nu reușese să convingă, deoarece art. 178 singur și numai prin el însuși nu este suficient a justifica principiul priorității fără a mai recurge și la regulile litispendenței, sau la acelea ale regulei electa una via, căci prin analogie pot justifica mai complet soluția consacrată.

c) Tratând apoi materia mandatelor de arestare, insistă în câteva pagini asupra controversii cunoscută în practica judecătorească de a se ști cine emite mandatul de arestare în cazul când Tribunalul sau Camera de punere sub acuzare admit arestarea, conchizând că singura soluție juridică este aceea că el se emite tot de aceste instanțe, hotărârile lor de arestare devenind prin ele înșile executorii sub rezerva îndeplinirii tuturor formelor cerute pentru mandatul de arestare. Argumentele pe care ni le înfățișează autorul sunt deja cunoscute din tratatul d-lui V. Dongoroz, vol. IV, pagina 724.

d) Examinând condițiunile de fond ale mandatului de arestare, autorul este de părere că în caz de arestare, concluziile procurorului sunt întotdeauna obligatorii sub sanc-

țiunea nulității, motivând aceasta pe interpretarea ce dă art. 58 procedura penală care nu a fost abrogat prin modificarea vechiului art. 96 care cerea aceste concluzii cu art. 95 actual care nu mai cere aceste concluzii.

Asupra acestei chestiuni înclinăm să ne raliem mai degrabă păreri doctrinei, care nu socoate aceste concluzii obligatorii și cu drept cuvânt, din moment ce arestarea ori nearestarea sunt în atributul aprecierii judecătorului de instrucție, și din moment ce procurorul are calea opoziției, conform art. 94, în tot cazul sancțiunea nulității este excesivă.

e) Mai departe se ocupă de confirmarea mandatelor de arestare, punând principiul că ea se face totdeauna de instanțele de fond și deci în cazul art. 232 pr. p. ea are a se face de Curtea de apel, nu de Camera de punere sub acuzare.

f) În titlul 51 se ocupă de durata mandatelor de arestare, și cu această ocazie se oprește asupra diferitelor ipoteze precum: 1) Mandatul de arestare emis contra unui dispărut, are a se confirma în cele 5 zile după ce acesta este prins și interogat, nu în cele 5 zile dela data mandatului; 2) Dacă printr'un caz de forță majoră lipsește dosarul de instrucție la ziua reconfirmării, mandatul devine caduc conform art. 113 pr. p. și inculpatul trebuie pus în libertate, deoarece Tribunalul nu se poate pronunța fără dosar de unde ar putea lua elementele de apreciere pentru a se pronunța asupra reconfirmării.

Ultimul caz a fost posibil în practică, și soluțiile mai totdeauna au fost contrarii normei indicate de d-l Alexiu. Credem că în asemenea caz, raportul judecătorului de instrucție poate suplini lipsa dosarului, căci a dispune liberarea inculpatului s'ar ajunge la situațiuni periculoase ordinii și siguranței publice când pentru o interpretare prea strâmtă dată textului de lege s'ar deschide ușile pușcării celor mai periculoși criminali.

g) Vorbind despre căile de atac în caz de arestare și nearestare, din interpretarea ce dă art. 93 și 94 pr. p., este de părere că procurorul nu poate face opoziție și în caz de lăsare în libertate pentru delict, căci textele nu prevăd această ipoteză, iar în caz de crimă nu are drept de apel la Cameră în cazul când Tribunalul pronunțându-se asupra opoziției a respins-o, căci art. 127 pr. p. nu admite un asemenea apel decât dacă este vreun mandat emis, ceea ce nu este cazul în speță.

Capitolul II este consacrat câtorva observațiuni ce privesc forma și ființa liberării provizorii. a) Autorul nu acceptă distincțiunea ce se face de doctrină și până la un punct chiar de lege între cele două aspecte ale liberării prevenitivei de sub mandatul de arestare: *lăsarea în libertate și punerea în libertate*, și cere să se dovedească cu textele de lege existente că această diferențiere nu este admisă de lege și că nici nu-și are vreo rațiune în practică, invocând argumente trase din redacțiunea art. 113, 119 și 121 pr. p., cari deși întrebunțază când o expresie când alta, totuși nu diferențiază efectele și natura lor.

Convenim cu d-l Alexiu că o asemenea discuțiune există în drept, dar a o îndepărta cu totul este o eroare, deoarece diferențierea între lăsarea și punerea în libertate există în lege.

Art. 94 pr. p. fr. vorbește de liberarea din oficiu — *lăsarea în libertate* — „*La mainlevée d'office du mandat*” cu concluziile conforme ale procurorului, spre deosebire de punerea în libertate provizorie acordată după cererea prevenitivului art. 113 pr. p. fr.: corespunzător art. 94 din pr. p. fr. găsim în pr. p. rom., art. 116, care vorbește de liberarea din oficiu și art. 117, 118, pr. p. rom. care vorbește de punerea în libertate provizorie (art. 113 pr. p. fr.).

Doctrina franceză precizează această diferențiere astfel :

„In cazul art. 94 pr. p. fr. (116 pr. p. rom.). Judecătorul de instrucție lucrează din propria sa inițiativă fără să fie provocat de vreo cerere, făcând deci un *act de instrucție* la care este obligat (inexistența condițiilor din art. 93 pr. p. rom.) pe câtă vreme în cazul art. 113 pr. p. fr. (117, 118 pr. p. rom.) Judecătorul dispune în urma cererei inculpatului și în acest caz face un *act de jurisdicțiune*, supus cenzurii instanțelor în drept prin utilizarea căilor de atac”. (Vezi M. Faustin Hélie, traité de l'instruction criminelle T. IV, No. 1995 pag. 687).

Așa fiind, regretăm că d-l Alexiu îndepărtează cu atâta ușurință comentariile d-lui V. Dongoroz vol. IV, pag. 470 și urm., pronunțându-se cu atâta ineleganță că ele sunt greșite și contrarii legii.

d) Autorul analizează apoi caracterele libertății provizorii una și aceeași întotdeauna, fundamentul ei, cum și când se acordă și sub ce condițiuni. Analizează regula, că ea se acordă de instanța înaintea căreia faptul este pendinte; stăruie asupra diferitelor controverse ivite în practică și asupra soluțiilor jurisprudențiale, iar pentru ipoteza că faptul s'ar găsi pendinte înaintea Curții de Casație, susține că în asemenea caz cererea de liberare nu s'ar putea face nicăeri, căci ori unde ar fi îndreptată, ar fi rău îndreptată.

Argumentarea ce face este înșelătoare și incompletă și credem că considerentele sentinței Tribunalului Olt din 18 Febr. 1889, Dreptul No. 21, sunt mult mai juridice și mai convingătoare evitând o tăgadă de dreptate admisă de d-l Alexiu ca principiu de drept.

Cu analiza căilor de atac se încheie acest capitol.

Capitolul III se ocupă de ultimele acte de procedură ale instrucției prealabile — ordonanțele și deciziunile Camerei de punere sub acuzare — actul final al instrucției, căutând să definească care sunt efectele lor juridice în materie. Ca și în capitolul precedent, autorul se războește cu mult curaj cu doctrina și jurisprudența curentă, extrăgând din textele rigide ale procedurii o interpretare cu totul nouă, conchizând apoi la soluțiuni cu totul originale.

a) Studiind efectele ordonanțelor și deciziunilor de trimițere, recunoaște că ele constituiesc autoritate de lucru judecat față de instanțele de instrucție, iar față de instanțele de fond, ele sunt numai indicative în ce privește calificarea, culpabilitatea și competența, și cu această ocazie stăruie asupra discuțiilor dacă și față de Curtea cu jurați, deciziunile Camerei sunt tot indicative de instanță sau atributive, îmbrățișând părerea că ele sunt indicative, în contradicție deci cu o mare majoritate a doctrinei și jurisprudenței, care le acordă un efect atributiv și pentru a demonstra de ce socoate mai juridică opiniunea sa, reproduce o serie de raționamente extrase din textele art. 324 al. IV, 388, 406 și 416 al. II pr. p., argumentare care nu este nouă, deoarece deja o cunoaștem din vol. V Dongoroz, No. 673⁴ și urm. pagina 281.

b) În ce privește ordonanțele și deciziunile de neurmărire se susține că nici ele nu constituiesc vreo autoritate de lucru judecat față de instanțele de fond, cu excepția art. 241 pr. p., aplicabil în materie criminală, care constituie o excepție a principiului enunțat, și ale cărui dispozițiuni nu pot fi extinse și în materie corecțională pentru a susține baza de argumentare a întregii doctrine și jurisprudențe, care conferă și în materie corecțională acestor ordonanțe și deciziuni efectul autorității lucrului judecat, față de instanțele de fond. Autorul găsește că în speță, doctrina și jurisprudența atât franceză cât și română sunt căzute într'o eroare fundamentală rezultantă a unei rele interpretări date textelor de lege și pentru a ne demonstra că nu au nici o autoritate de lucru judecat în materie corecțională argumentează astfel: art. 241 pr. p. tratează problema în mod evident numai în materie criminală, și nu poate fi extins și în

materie corecțională, deoarece în această materie problema este deja rezolvată de aliniatul II al art. 150 pr. p., care text de lege, „pierdut printre textele procedurii penale căruia nu i s'a dat nici o atenție” cum se exprimă autorul la pagina 139, prin cuvintele: „dispozițiile acestui art. (150 al. I) și ale art. precedent (129) nu vor putea aduce nici o vătămare drepturilor părții civile sau părții publice precum mai jos se va explica”, nu a vrut să înțeleagă altceva decât că în caz de neurmărire pentru delict sau urmărire pentru contravenție, interesele părții civile — daunele — și al Ministerului public — pedeapsa, — nu pot fi vătămate, în sensul că acestea amândouă, se pot adresa, cu toată ordonanța de neurmărire, instanțelor penale de fond, singurele în drept a rezolva definitiv conflictul penal. Pentru a ajunge la această interpretare, ne spune că legiuitorul însuși a indicat în paranteza de sub acest art., textele de lege la care se referă redactarea lui „precum mai jos se va explica”, adică art. 137 și 139, 225 pr. p. și art. 1 c. p., adăugând apoi că prin faptul că trimite la art. 1 c. p. care pune principiul: *că orice infracțiune penală dă naștere la o acțiune publică și la una privată*, și prin faptul că trimite și la art. 139 și urm. pr. p., care prescriu procedura de urmat înaintea instanțelor polițienești și corecționale, trage concluzia că prin aceasta acest aliniat nu face altceva decât să indice părții civile și Ministerului public posibilitatea de a provoca drepturile lor în fața instanțelor penale de fond.

Regretăm că nu ne putem găsi alături de d-l Alexiu, nici în privința regulei ce preconizează, și de loc în privința interpretării ce dă art. 150 al. II pr. p. În privința regulei, că ordonanțele și deciziunile de neurmărire nu au de loc și nici odată autoritatea de lucru judecat este mai juridică să admitem părerile deja cunoscute și anume: că ele totdeauna au efecte de lucru judecat față de instanțele penale de fond, deoarece hotărârile instanțelor de instrucțiune au caracter jurisdicțional în măsura în care ele decid asupra promovării sau nepromovării acțiunii publice, iar în ce privește instanțele civile trebuie avut în vedere obiectul motivelor ordonanțelor atribuind sau refuzând efectul autorității lucrului judecat în măsura în care acest principiu o poate permite după dreptul comun, evitându-se hotărâri contradictorii și asigurându-se prestigiul justiției. (A se vedea în doctrina Română comentariile din tratatul Dongoroz vol. V, No. 957¹ și urm. și 362¹ vol. IV.

Prin admiterea acestor reguli, interesul părții civile nu va fi vătămat căci ea va putea să-și valorifice drepturile înaintea instanțelor civile cu toată ordonanța de neurmărire, numai dacă motivarea ordonanței este de natură a permite o asemenea promovare în fond a acțiunii civile, astfel că din acest punct de vedere și grija d-lui Alexiu de interesul părții civile este salvată.

În ce privește instanțele de fond penale, ele nu mai pot fi sesizate nici de partea civilă nici de Ministerul public, căci ar fi straniu ca după ce Ministerul public a epuizat toate căile de atac contra ordonanței de neurmărire, să poată totuși sesiza din nou direct instanțele de fond penale. Care ar mai fi rostul instrucției prealabile și de ce s'ar mai recurge la această cale?

Art. 150 I. II pr. p. nu rezolvă problema după cum susține autorul, și nici nu a fost indicat de legiuitor în acest scop.

Interpretarea dată de d-l Alexiu este imposibilă și ea l-a părut promovabilă poate în urma unei confuziuni ce face după cum rezultă din interpretările sale de sub paragraful 85. I, pag. 142 și de sub paragraful 84 pag. 144, unde dânsul comentând articolele din paranteza de sub art. 150, comentează și reproduce textul art. 1 din pr. p. în loc de textul art. 1 din c. p. care vorbește de cu totul altceva și pe care

dacă d-l Alexiu l'ar fi avut în vedere, ar fi fost lipsit de un argument în susținerea temei pe care se pune, și poate că ar fi renunțat la ea. Este desigur o greșeală pe care dânsul nu a observat-o dar care a influențat întreaga sa argumentare în favoarea regulei ce vrea să consacre. Scoală în evidență această eroare și punând în cauză textul art. 1 din c. p. la care de altfel face trimitere paranteza de sub art. 150, II pr.p., nu din pr. penală, alături de art. 139 pr. p. vedem că ele privesc calificarea infracțiunilor și definițiunea contravențiilor și de unde rezultă că paranteza de sub art. 150 pr. p. trimițând la aceste texte și la art. 137 și 225 pr. p., rezultă în mod neîndoios că legiuitorul a vrut să se refere la dreptul părții civile folosind căile de atac legale, fie în privința dispozițiunii faptului de contravenție, sau a refuzului de a se fi primit constituirea de parte civilă, etc. Facultatea de a uză de asemenea căi de atac constituie pentru partea civilă și Ministerul public un *drept substanțial* de natură a ocroti interesele acestora în conflictul juridic penal dedus în fața justiției represive. Eroarea prin confuziunea de texte semnalată mai sus, obligă pe autor să își revadă lucrarea, punând-o în concordanță.

În fine, în cap. IV ultim, tratează despre arestarea ilegală și acțiunea în daune în ipoteza când arestarea ilegală nu este săvârșită prin dol sau fraudă ci printr'o eroare gravă nescuzabilă, fie în drept, fie în fapt. În asemenea caz, autorul crede că responsabilitatea magistratului căzut în asemenea eroare se stabilește conform art. 998 c. civ., nu conf. art. 305 pr. civ. privitor la acțiunea recursorie, articol care de altfel se găsește abrogat prin art. 313—316 din legea actuală de org. judecătorească, fapt pe care autorul nu-l enunță și deci greșit îl citează el nemaiavând ființă.

În rezumat, constatăm că d-l Alexiu a depus o muncă stăruitoare pentru a da la lumină această lucrare, cercetând pentru a cunoaște părerile doctrinei și jurisprudenței contra cărora luptă să scoată ceva nou, astfel că pentru munca depusă și pentru buna intențiune ce a avut, nu merită decât laude.

Credem însă, că ar fi fost mult mai prudent pentru d-sa, să se fi mărginit în această lucrare la simple comentarii critice, fără a se erija în creator de reguli și principii cari mai ales în această materie ele sunt atât de neprecise din cauza incomplectei legiferări în materie, dându-se naștere la atâtea discuții în doctrină și jurisprudență din care cauză nici d-l Alexiu nu a reușit să le pună la punct. Lucrarea de față adaugă însă un glas mai mult multiplelor interpretări în materie de drept procedural penal, pentru ca viitorul legiuitor cu ocazia revizuirii procedurii penale să caute să armonizeze textele cu principiile cele mai utile cauzei și de aceea recomandăm juriștilor a o ceti, nu pentru folosul practic pe care l'ar putea ori nu obține, ci pentru a vedea cât de ciudate pot fi interpretările ce se pot da unor texte de lege, când ele sunt incomplete și neclare.

SMARAND CONSTANTINESCU,
Judecător de Instrucție Tribunalul Olt

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 11 Mai 1931

Președinția D-lui D. VOLANSCHI Prim-Președinte

Ministerul Muncii etc. cu Mircea Pella

Decizia No. 608

Daune. Daune contractuale. Sunt datorite numai în măsura în care prejudiciul există (art. 1084 C. c.).

Potrivit art. 1084 C. c., obligația de daune interese contractuale având la bază atât culpa părții, care

prin faptul sau omisiunea sa a zădărnicit executarea contractului, cât și prejudiciul suferit de partea, care nu este în culpă, daunele nu pot fi datorite decât dacă existența prejudiciului este necontestată și numai în măsura în care el are loc.

De aci urmează că, dacă judecata a recunoscut părții vătămate repararea integrală a prejudiciului suportat, dânsa nu este autorizată a obține ca o consecință a convenției neexecutate, avantajii pe care executarea ei nu i le-ar fi acordat.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l Cons. T. Magheru și pe d-nii av. Slave Avramescu și I. Birnberg în susținerea și combaterea motivelor de casare, cum și pe d-l Procuror general Volenti în encluziunile puse pentru admiterea recursului și,

Deliberând,

Asupra recursului de față;

Având în vedere deciziunea atacată, din care rezultă că, intimatul Mircea Pella, societar al Teatrului Național din București, fiind pus în retragere din oficiu prin hotărârea din 14 Noembrie 1926, a Comitetelor reunite; pe motiv de „scădere vădită a talentului”, numitul pretinzând că, această măsură a fost luată în mod arbitrar, a chemat în judecată Direcțiunea generală a Teatrului Național, reprezentată astăzi prin Ministerul recurent, cerând să fie condamnată a-i plăti suma de 1.555.614 lei daune morale și materiale, rezultate din faptul arbitrar sus arătat;

Că, Curtea din București, prin decizia dedusă astăzi în recurs, statuând în apel asupra acestei cereri a admis-o în parte, obligând Ministerul recurent la plata sumei de 1.285.664 lei ca daune;

Având în vedere că Ministerul introducând prezentul recurs contra acestei deciziuni a formulat 8 motive de casare din care motivele 1—7 inclusiv, au fost respinse de Inalta Curte prin deciziunea No. 423 din 30 Martie 1931, însă la această dată neîntrunindu-se, cu privire la chestiunea pusă în discuție prin motivul 8, numărul de voturi cerut de legea organică a Inaltei Curți, judecarea lui a fost trimisă complectului de divergență de astăzi;

Asupra motivului 8 de casare astfel formulat :

„Am arătat și am dovedit că d-l Mircea Pella, a judecat pe scena Teatrului Național din București și din Chișinău, câștigând suma de 155.000 lei; această sumă trebuia să fie scăzută din sumele ce le pretinde.

„Curtea, arată că nu poate fi scăzută această sumă, deoarece constituie prețul unei locații de serviciu, obținut prin angajamentul Teatrului Național.

„Dacă, D-l Mircea Pella ar fi fost artist la Teatrul Național, desigur că nu ar mai fi avut dreptul să fie plătit de două ori pentru același serviciu.

„Din moment ce d-sa solicită diferența de salariu, instanțelor de fond, această sumă trebuia să fie scăzută“.

Având în vedere că, în ce privește daunele materiale pretinse de recurent instanța de fond stabilește că, ele provin din 3 surse și anume: din diferența dintre pensia ce i-a fost recunoscută și

salariul de societar, pe care l-ar fi primit dacă nu intervenea punerea la retragere din oficiu; din venitul reprezentației de retragere și din ajutorul bănesc pe care Teatrul i l-ar fi acordat la retragerea după 30 ani de serviciu;

Că, în ce privește prima serie de daune Curtea de fond, calculând diferența pentru intervalul de la punerea în retragere din oficiu a intimatului, prin deciziunea Comitetelor reunite și până la data când, după prescripțiunile legii teatrelor, dânsul urma să fie în mod normal scos la pensie, fixează la suma de 683.664 lei cifra lor;

Având în vedere că prin motivul de casare rămas în divergență se atacă numai această parte a deciziunii Curții, invocându-se exces de putere și omisiune esențială, pentru că, nu s'a dedus din diferența de salariu fixată de instanța de fond suma de 135.000 lei pe care recurentul a încasat-o dela Teatrul Național din București și Chișinău jucând pe scena lor, în intervalul cât, pensionat pe nedrept i s'a recunoscut dreptul la întregul salariu de societar;

Considerând că, potrivit art. 1084 C. c., obligația de daune interese contractuale are la bază atât culpa părții care prin faptul, sau omisiunea sa, a zădărnicit executarea contractului, cât și prejudiciu suferit de partea care nu este în culpă, astfel că, daunele nu sunt debite de cât dacă existența prejudiciului este necontestată și numai în măsura în care el are loc;

Că, legea mărginind astfel quantumul reparațiilor materiale la prejudiciul real suferit de parte, de aici rezultă că, dacă judecata a recunoscut repararea integrală a prejudiciului suportat de parte, dânsa nu este autorizată a obține ca o consecință a convenției, avantaje pe care executarea convenției nu i le-ar fi acordat.

Că, acest principiu fiind de ordin general, își are aplicațiune și în cazul funcționarilor angajați cu contract și pensionați pe nedrept, cum este acela al intimatului și ca atare dacă pe intervalul cât a fost pensionați pe nedrept, dânsii obțin recunoașterea dreptului la salariul integral, nu se pot bucura de avantajii pe care legea Teatrelor nu le recunoaște artiștilor în funcțiune.

Considerând că, potrivit art. 39 din legea teatrelor, artiștii Teatrelor Naționale, în cazurile când joacă pe scena altor teatre naționale de cât cele unde au angajamentul lor, nu au dreptul la nici o îndemnizație, afară de rambursarea cheltuielilor de transport și a întreținerii; că, astfel fiind, întru cât este constant că, recurentul a judecat, pe intervalul când judecata i-a recunoscut dreptul la salariul integral de societar pe scenele teatrelor naționale din București și Chișinău, fiind plătit cu suma de 135.000 lei, numai prin exces de putere și violarea principiilor sus expuse instanța de fond nu a dedus din diferența de salariu ce i s'a acordat, suma pe care dânsul a primit-o pentru aceste reprezentații, care nu se contestă că au avut loc la o epocă când conform legii dânsul nu ar fi avut alte drepturi dacă era societar în activitate de cât rambursarea cheltuielilor de transport și întreținere.

Că dar motivul de casare fiind fondat, recursul se admite în această privință, trimițându-se pricina spre o nouă judecată asupra acestor puncte pe baza principiilor mai sus expuse.

Pentru aceste motive, Curtea, admite motivul VIII de casare în recursul făcut de Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, casează asupra acestui punct decizia atacată, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 4 Mai 1931

Președenția D-lui D. VOLANSCHI Prim Președinte

Ministerul armatei cu Pavel Vărticeanu

Decizia No. 548

Ofițeri activi. Grad. Proprietatea ofițerului. Cum se pierde.

Ofițeri activi. Pedepsă penală fără pierderea gradului. În ce măsură ofițerul, care a executat pedeapsa are dreptul la soldă în timpul executării și posterior ei.

Potrivit art. 1 legea poziției ofițerilor, gradul este proprietatea ofițerului și el nu se poate pierde în caz de condamnare decât dacă ofițerul a fost condamnat la o pedeapsă considerată crimă după codul penal comun și cel de justiție militară, sau la o pedeapsă corecțională pentru delict de drept comun, limitativ arătate în acest text de lege.

Conform art. 30 al. d. aceeaș lege și art. 2 și 34 reg. ei de aplicație, când pedeapsa aplicată ofițerului pentru un delict nearătat la art. 1, este mai mare de 6 luni, Consiliul îl poate pedepsi și cu luarea gradului, aceasta însă numai ca o pedeapsă accesorie care trebuia expres arătată de Consiliu.

Dacă Consiliul n'a pronunțat o asemenea pedeapsă ofițerul nu-și poate pierde gradul, decât prin reformarea pronunțată de Consiliul de reformă și până la această dată, chiar pentru timpul executării pedepsei și cel al lăsării lui la domiciliu, dânsul are dreptul la soldă, căci art. 56 reg. soldelor recunoaște ofițerilor aflați în executarea unei pedepse dreptul la soldă, minimus 10% pentru cheltuelile de întreținere, dacă condamnarea nu a prevăzut și ștergerea lor din controale, iar potrivit art. 27 din legea soldelor, lăsarea la domiciliu a ofițerilor este o punere în disponibilitate, pentru care art. 31 din aceeaș lege le recunoaște dreptul la întreaga soldă fără accesorii.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l Președinte Al. Iuca și pe d-nii av. G. Gorschi și V. Mora în susținerea și combaterea motivelor de casare, cum și d-l Procuror general C. Viforeanu în concluziuni și,

Deliberând,

Asupra recursului de față;

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă că, intimatul de astăzi Pavel Vărticeanu, fost ofițer activ, fiind condamnat definitiv în 1926, la un an de zile închisoare corecțională, pentru delictul prevăzut și penat de art. 1 din Legea spionajului, numitul, după ce și-a executat pedeapsa, a fost supus Consiliului de reformă, iar pe data de 30 Aprilie 1929 a fost șters din controalele armatei, pe temeiul avizului acestui Consiliu; că, posterior, dânsul a intentat acțiune în contra recu-

rentului de astăzi Ministerul Armatei, cerând să fie obligat să-i plătească solda pe intervalul dela 5 Martie 1926, când a rămas definitivă sentința de condamnare și până la 30 Aprilie 1929, data ștergerii din controalele armatei.

Că, prin decizia supusă prezentului recurs, Curtea din Chișinău, statuând în apel asupra acestei cereri, a admis-o în parte și a obligat Ministerul recurent să plătească intimatului suma de 268.966 lei, ce reprezintă solda dela 5 Martie 1926—18 Decembrie 1928, data procesului verbal de reformă.

Având în vedere că Ministerul introducând prezentul recurs contra acestei deciziuni, a formulat două motive de casare asupra cărora neîntrunindu-se numărul de voturi cerut de Legea Organică a Inaltei Curți, judecarea lor a fost trimisă, prin încheierea dela 12 Ianuarie 1931, completului de divergență de astăzi.

Asupra ambelor motive de casare astfel formulate :

„Exces de putere și violarea art. 1 din Legea poziției ofițerilor, prin aceia că deși ofițerul fusese condamnat la o pedeapsă infamantă, care atrage pierderea gradului, deci a calității de ofițer totuși Curtea condamnă Ministerul Armatei să plătească solda după data când sentința condamnatoare a rămas definitivă, ceiace constituie și o violare a art. 27 din legea soldelor și a art. 57 din regulamentul ei.

„Intimatul Vărticeanu, pe când se afla Sublocotenent activ în grupul 2 aviație, s'a făcut vinovat de crimă de spionaj. A fost judecat și condamnat definitiv pentru crimă de spionaj prin decizia No. 1104 din 25 Decembrie 1925, pronunțată de Consiliul de Război al corpului III Armată, pedeapsă pe care a și executat-o.

„Prin această condamnățiune numitul intimat a pierdut calitatea de ofițer în armata română deplin drept, prin efectul art. 1 al. b. din legea poziției ofițerilor.

„Așa fiind, din ziua condamnățiunii definitive, el nu mai avea drept la soldă și prin urmare Curtea numai prin exces de putere și cu violațiunea textelor menționate mai sus a condamnat pe Ministerul Armatei întâi să plătească intimatului le 268.966 drept soldă dela data când sentința condamnatoare a rămas definitivă și până la data când a fost reformat din armată timp în care intimatul nu a prestat serviciul nici o zi.

„Este evident că deciziunea atacată cu recurs este lipsită de orice bază legală și de spiritul de echitate.

„Ca dovadă invocăm și dispozițiunile art. 28 din legea soldelor, după care ofițerul care cere un concediu mai mare de 6 luni, chiar pentru caz de boală, pierde dreptul la soldă fiindcă solda este echivalentul serviciilor prestate.

„Tot în acelaș sens s'a invocat dispozițiunile art. 20 legea Statutului funcționarilor publici care de asemenea prevede că statul nu poate plăti mai mult de un an leafă unui funcționar, chiar dacă el este împiedicat să-și presteze serviciul din cauză de boală.

„Curtea prin urmare nu putea să condanne pe Minister să plătească intimatului solda pe timp de 2 ani și 8 luni, cât timp intimatul a stat în închisoare pentru executarea pedepsei și apoi pe durata de timp până la ștergerea sa din controalele armatei pe baza deciziei Consiliului de reformă.

„Inalțul decret dat de Ministerul armatei la 30 Aprilie 1929, prin care fostul Sublocotenent Vărticeanu a fost șters din controalele armatei, este eronat întocmit, eroarea recunoscută în mod normal de Curtea de Apel în decizia atacată și care Decret va fi rectificat de Ministerul Armatei,

printr'un alt Inalt Decret în sensul că Sublocotenentul Vărticeanu este considerat șters din controale pe ziua de 5 Martie 1926, când sentința condamnatoare a rămas definitivă, iar nu pe data de 30 Aprilie 1929.

„Această simplă eroare administrativă nu poate crea nici un drept intimatului de astăzi, pentru că ea violează o dispozițiune categorică a legii. Intrucât ofițerul a pierdut dela lege gradul și deci calitatea sa de ofițer, judecata Consiliului de reformă a fost cu totul superfluă, intrucât a fost reformat un ofițer care pierduse deja această calitate.

2. „Exces de putere și violarea art. 30 din legea poziției ofițerilor.

„Este constant chiar prin deciziunea atacată cu recurs că intimatul a suferit o condamnățiune penală definitivă mai mare de 6 luni.

„Imprejurarea că această stare de lucruri s'a constatat mai târziu, nu schimbă situațiunea juridică, fiindcă ea nu depinde întru nimic de data la care se constată efectul textului de lege menționat.

„Așa fiind este evident că intimatul a pierdut gradul și calitatea de ofițer din ziua condamnățiunei penale iar nu din ziua când s'a pronunțat sentința de reformă.

„Sentința de reformă ca și decretul de ștergerea din controalele armatei chiar dacă cuprind alte date decât aceea a condamnățiunei definitive, această dată eronată nu poate constitui nici un drept celui ce pretinde să i se recunoască gradul și funcțiunea”.

Având în veder că, înaintea instanței de fond Ministerul recurent a susținut că, potrivit disp. art. 27 Legea soldelor în armată, numai ofițerii prezenți la serviciu au dreptul la soldă; că, reclamantul pe timpul cât cere solda nu poate fi considerat ca prezent la serviciu, deoarece în acest interval de timp și-a executat pedeapsa de un an închisoare, iar după executarea pedepsei a fost lăsat liber la domiciliu.

Că, Curtea a respins această apărare motivând că, după art. 27 din legea soldelor, au dreptul la soldă nu numai ofițerii efectivi prezenți la serviciu, ei și acei considerați ca prezenți, cum sunt cei în concediu, retragere și disponibilitate, în categoria cărora intră și cei suspendați pentru că sunt puși în urmărire sau trimiși în judecată; că, lăsarea la domiciliu nu este decât o punere în disponibilitate până la pronunțarea Consiliului de reformă, că și din art. 103 regulamentul serviciului interior pentru toate armele și art. 30 din legea poziției ofițerilor rezultă că suspendarea nu atrage vre-o știrbire a dreptului la soldă, sau alte drepturi și ofițerul aflat în această poziție este considerat ca prezent la serviciu și deci în drept să primească solda până la pronunțarea Consiliului de reformă, fiindcă acest text prevede că, numai prin reformă ofițerul este îndepărtat definitiv din toate pozițiile ofițerilor, iar conform art. 27 din legea soldelor, solda se plătește în toate pozițiile în care s'ar putea afla ofițerul.

Că, în ce privește timpul cât intimatul și-a executat osânda, i se datorește solda deoarece conform art. 55 și 56 din regulamentul legii soldelor ofițerii aflați la închisoare au dreptul la soldă, reținându-li-se numai 10% pentru cheltuelile de întreținere, afară de cazul dacă cad în excepțiile din art. 57, adică când sunt condamnați la pedepse, care atrag de drept și ștergerea din controalele armatei; că, pedeapsa aplicată intimatului nu avea acest caracter nefiind, din cele prevăzute ca atare

în art. 1 din legea poziției ofițerilor; că nici consiliul de război, care pe temeiul art. 1 lit. d și 30 al. c. legea poziției ofițerilor, avea dreptul de a-l condamna pe intimat și la pierderea gradului, odată ce i-a aplicat o pedeapsă mai mare de 6 luni, nu i-a aplicat și această pedeapsă și ca atare dânsul are dreptul la soldă și pe intervalul cât și-a executat pedeapsa.

Considerând că potrivit art. 1 Legea poziției ofițerilor, gradul este proprietatea ofițerului și el nu se poate pierde în caz de condamnare, decât dacă ofițerul a fost condamnat la o pedeapsă considerată crimă după codul penal comun sau cel de justiție militară, sau a fost condamnat la o pedeapsă corecțională, pentru delictele de drept comun limitativ enumerate în acest text de lege.

Că, potrivit art. 30 lit. d. aceiași lege, art. 2 și 34 regulamentul ei de aplicațiune, în cazul când pedeapsa aplicată ofițerului de către Consiliul de Război, pentru un delict, care nu este pedepsit conform art. 1 cu pierderea de drept a gradului, este mai mare de 6 luni, Consiliul de război este autorizat a-i ridica și gradul, dela data condamnării, această pedeapsă nu este însă aplicată de drept, ci numai ca un accesoriu, lăsat la facultatea Consiliului de război, și ca atare cât timp Consiliul nu a pronunțat-o, ofițerul nu-și poate pierde gradul, decât în condițiunile generale prevăzute de art. 30 din legea poziției ofițerilor adică prin judecarea și reformarea lui de către Consiliul de reformă, căci numai atunci legea îl consideră definitiv îndepărtat din toate pozițiunile ofițerilor.

Având în vedere că, faptul pentru care intimatul a fost condamnat de Consiliul de război este considerat ca delict prin art. 1 Legea spionajului; că, el nu este trecut între delictele pe care art. 1 Legea poziției ofițerilor dispune că atrag de drept și pierderea gradului pentru ofițerul condamnat.

Că, astfel fiind, urmează că, odată ce Consiliul de război, care a condamnat pe intimat la mai mult de 6 luni închisoare corecțională nu i-a aplicat și pedeapsa accesorie a ridicării gradului, cu drept cuvânt și cu o exactă aplicare a principiilor legii referitoare la speță, Curtea de Apel a decis că dânsul nu și-a putut pierde calitatea de ofițer decât în urma pronunțării Consiliului de reformă; astfel că motivul II de casare fiind nefondat, se respinge.

Considerând în ce privește primul motiv de casare că, recurentul nu a mai dezvoltat oral argumentul dedus din art. 20 legea Statutului funcționarilor; că, pentru timpul cât intimatul se afla în executarea condamnățiunei cu drept cuvânt Curtea de fond i-a recunoscut dreptul la soldă, deoarece potrivit art. 56, regulamentul legii asupra soldei în armată, ofițerii aflați în închisoare au dreptul la soldă, reținându-li-se numai 10% pentru acoperirea cheltuelilor de întreținere ale închisorii; că, după cum rezultă din art. 57, același regulament, ei au dreptul la soldă și atunci când se află în închisoare în executarea unei condamnățiuni, afară de cazul când condamnățiunea a tras după ea ștergerea din controalele diferitelor elemente ale armatei, ceea ce după cum s'a expus mai sus nu a fost cazul intimatului.

Considerând în ce privește dreptul la soldă recunoscut intimatului după executarea condamna-

țiunei și până la intervenirea sentinței de reformare că, este constant că dânsul a fost lăsat liber la domiciliu, tot acest interval de timp.

Că, potrivit art. 27 legea asupra soldei în armată, solda și accesoriile ei se acordă tuturor militarilor aflați prezenți la corp, ori în diferite poziții considerate ca prezență, cum sunt cele în concediu, disponibilitate, retragere.

Că, lăsarea la domiciliu a intimatului după executarea pedepsei și până la intervenirea hotărârii Consiliului de reformă, odată ce gradul nu i-a fost ridicat de drept, ca o urmare a condamnării la care a fost supus, nici ca o pedeapsă accesorie acestei condamnării, nu poate fi considerată din punct de vedere al aplicațiunii dispozițiunii legii pozițiunii ofițerilor, decât ca o suspendare din funcțiune, deci punere în disponibilitate, pentru care art. 31 din legea soldelor îi recunoaște dreptul la solda întreagă însă fără accesorii; că aceasta soldă conform art. 30 din legea poziției ofițerilor i se datorește până la reformă, care poate fi pronunțată cum a fost și cazul intimatului pentru că, a fost condamnat definitiv de o instanță militară la închisoare mai lungă de 6 luni; că aceiași ideile reese și din art. 103 regulamentul serviciului interior pentru toate armele, după care suspendarea ofițerului pentru că, este trimis în judecata Consiliului de război, sau cel de reformă, nu-i știrbește drepturile la soldă, el fiind considerat, până la definitivă soluționare a cauzei sale, ca prezent la serviciu.

Că, astfel fiind, iar art. 28 din legea soldelor, invocată de recurentul Minister, referindu-se la alt caz decât al intimatului și deci fiind strein pricinii, urmează că, soluția instanței de fond atunci când a obligat Ministerul recurent la plata soldei se sprijină pe o aplicare exactă a principiilor legii, și deci recursul devenind nefondat, urmează a se respinge, cu cheltueli de judecată apreciate de Inalta Curte la 2.000 lei.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul făcut de Ministerul Armatei, etc.

INFORMAȚIUNE

Aflăm cu destul regret demisiunea încă a unui distins magistrat dela Trib. Ilfov d-l *Stelian Ionescu*.

Ca vechiu colaborator al Revistei noastre, îi urăm mai multă șansă în noua carieră ce și-a ales, ca avocat în Contenciosul Băncii Naționale.

„Curierul Judiciar”

A apărut:

FALIMENTUL, Partea II (art. 768-833 C. com. V. R.) *Lichidarea activului și pasivului. Inchiderea procedurii falimentare*, cu adnotări din Doctrină, jurisprudență Română și streină, lucrări pregătitoare, debateri parlamentare, etc., de *Prof. Eftimie Antonescu*, consilier onorar la Inalta Curte de Casație.

Vol. cuprinde 536 pag. *Prețul 500 lei*. De vânzare la „Curierul Judiciar”.

A apărut:

TEHNICA ȘI GENETICA DREPTULUI CIVIL COMPARAT. Studii de doctrină juridică, de *Constant Ionescu*, avocat al Statului, Doctor și laureat al Facultății de Drept din Paris.

Volumul format mare, elegant tipărit, cuprinde 310 pagini. *Prețul 300 lei*, Ediția lux 400 lei.

S'a pus sub presă și în curând va apare în editura „Curierul Judiciar”: CARIERA DE AVOCAT *Indrumări de George P. Nemetescu, Dr. în drept, avocat*, însoțită de o Prefață aprecioasă a operei de d-l C. L. Naumescu, președintele Uniunii avocaților.

A apărut:

BIBLIOTECA MARILOR PROCESE Vol. 12, cuprinzând: interesantul proces intentat de D-l Burileanu contra Ministerului de finanțe pentru demiterea sa din postul de Guvernator al Băncii Naționale.

În acest volum sunt publicate în estenso toate actele și corespondența care a dat naștere demiterii sale, pledoariile tuturor avocaților și decizia Curții de apel București care a ordonat reintegrarea D-lui Burileanu.

Prețul 150 lei.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar”:

JUDECĂTORUL SINDIC: I. Atribuțiunile Judecătorului Sindic în Administrațiunea Falimentului. II. Noul Proiect de lege falimentară, administrația falimentului, despre curator, de *Petru N. Ionescu*, judecător sindic al tribunalului Brăila.

Cuține 80 pag. *Prețul lei 50.*

A apărut:

CODUL DE PROCEDURA CIVILĂ ADNOTAT VOL. I. cuprinzând: procedura civilă art. 54—256. Legea accelerării Judecăților 1929 ca doctrine și Jurisprudența Vechiului Regat, provinciilor alipite și streine la zi. expuneri de motive, debateri parlamentare indexe alfabetice, bibliografii, table de materii alfabetice și numerice (640 pag.) de *Const. Gr. C. Zotta* D-rd. în Drept, magistrat R. Sărat. *Prețul 400 lei*. De vânzare la „Curierul Judiciar”.

A apărut : în Editura *Curierului Judiciar* : DREPT COMERCIAL COMPARAT. vol. I, de *M. HACMAN*, Profesor de Drept comercial la Universitatea din Cernăuți.

Acest volum, format mare, având 840 pagini cuprinde : *Partea Generală. — Dreptul comerçantului fizic. — Dreptul obligațiunilor comerciale.* *Prețul 500 lei*

Sub presă vol. II. care va apare la 25 Noem. cor.

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația „Curierul Judiciar”, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat, partida No...